

# Vriendenkring Noordzee-Aquarium Oostende

## V.Z.W.

(volwaardig afgekort V.N.A.O.-v.z.w.)

(Bestemming)

P 708549

Driemaandelijks tijdschrift - 3<sup>de</sup> trimester 2013 - nr. 93  
Afgiftekantoor Oostende 1



► Infostand van de Vriendenkring op Oostende voor Anker 2013.

In dit nummer:

Maritiem Museum Oostende • Nieuw boek: Oostende de 'miskende' haven • Barre

• Pedicurevissen • Zeehond • Aquaria in Valencia • Gedicht: "Avond aan zee" •

Noordzeesafari • August Versluys • Charlesville • Aquatieme (12 pag)

Gedrukt op chloorvrij papier.

## INLICHTINGEN

De Vriendenkring van het Noordzee-Aquarium Oostende werd gesticht op 1 juli 1990 als feitelijke vereniging. Op 24 februari 1997 werd de feitelijke vereniging omgevormd tot een vereniging zonder winstoogmerk volgens de wet van 27 juni 1921. De statuten verschenen in het Belgische Staatsblad op 24 april 1997 in de bijlage onder het nummer 5954 blz. 3308 en 3309. Deze statuten werden gewijzigd en gecoördineerd op 6 december 2004 als gevolg van de nieuwe V&S-wet van 2 mei 2002. De vereniging staat wettelijk bekend met het ondernemingsnummer 0460.438.808 met zetel Aquariumgebouw, Visserskaai 8400 Oostende

De vereniging: "V.N.A.O.-V.Z.W." heeft volgens art. 3 van de statuten als doel:

1. Een beweging op gang brengen ten gunste van het Stedelijk Noordzeeaquarium Oostende en alles te doen wat van aard is om de publieke belangstelling ervoor te stimuleren.
2. Bij te dragen tot het verrijken van het patrimonium van het Stedelijk Noordzeeaquarium Oostende.
3. Voor haar leden natuur- en milieu-educatieve programma's uitwerken in verband met de fauna en de flora van de zee.
4. Het bevorderen van de maritieme cultuur.
5. Het beschermen van het milieu op zee en in de kustgebieden en het beschermen en benutten van natuurlijk en architecturaal erfgoed in Belgische zeegebieden.
6. In samenwerking met de visserij wetenschappelijke waarnemingen doen in verband met de fauna en de flora van de zee.
7. Meewerken aan duurzame ontwikkeling van de kustgebieden met visserij.

V.N.A.O.-V.Z.W. is lid van:

De Federatie der Vrienden van de Musea van België

Milieuraad van Oostende

Maritiem Erfgoed Vlaanderen

De leden ontvangen het driemaandelijks tijdschrift en genieten, mits voorlegging van de lidkaart, gratis toegang tot het Aquarium. Dit wordt toegestaan door het Oostendse Stadsbestuur.

**U kunt lid worden** door een jaarlidgeld van **7,50** euro (vanaf 2010) over te schrijven op rekening **BE78 2800 7062 0986 - BIC code GEBABEBB** van V.N.A.O. - V.Z.W. Visserskaai Oostende.

Een extra bijdrage van steunende leden is van harte welkom.

Wie 12,50 euro en meer betaald, wordt vermeld in een erelijst.

Een reeks adverteerders schenken onze vereniging hun vertrouwen en steunen aldus de werking. We danken ze van harte en bevelen ze allemaal warm aan.

Het Noordzeeaquarium op de Visserskaai te Oostende is gans het jaar geopend op alle weekends en dagelijks van 1 april tot 30 september.

Verdere info op de website: <http://users.skynet.be/noordzee.aquarium>.

Maritiem museum wellicht op Churchillkaai

# Noordzee-Aquarium bij maritiem museum ?

■ **OOSTENDE** - De Churchillkaai is een van de meest aangewezen locaties voor het toekomstige maritieme museum. De vroegere Club Terminus kan er een rol in spelen. Burgemeester Jean Vandecasteele denkt er ook aan het Noordzee-Aquarium aan het museum te koppelen.

Bovenstaande krantenkop stond in de Zeewacht van vrijdag 24 maart 2013.

Het was de gouverneur van W.VL. (zeilliefhebber) die met het idee op de proppen kwam, idee dat eigenlijk niet nieuw is. De burgemeester van Oostende wil er ook aquariums in dat museum en zo moet er geen nieuwbouwaquarium op de Visserskaai komen en is men van de belofte af die al vier legislaturen ver niet verwezenlijkt werd.

ik hoop dan ook dat men in de maritieme middens de juiste mensen zal weten te vinden die met deskundigheid adviezen kunnen geven en niet "de stuurlui aan wal", die zullen beslissen.

Het project "Maritiem Museum Oostende was aanleiding om de studenten architectuur van LUCA-Gent ontwerpen te laten maken.

De ontwerpen zijn te zien op Google You tube

Er is een filmpje van 6 minuten over het ontwerp van Bouciqué Robrecht, Ceuterinck Simon en Debaille. Een tweede filmpje van 4 minuten over het ontwerp van Sien Declercq en Elke Verfaillie. Vermoedelijk hebben de studenten zich laten inspireren door het nieuwe Louvre-museum te Lens (Fr) dat hoofzakelijk uit glasconstructies bestaat. Een financieel plan is er niet bij.

Heel, heel mooi die plannen om van te dromen. Een kostenplaatje ervoor zal ook wel heel mooi zijn!

R.C.

# OOSTENDE

## De 'miskende' Haven

Georges Allaert

Met foto's van Firmin De Maitre



ACADEMIA  
PRESS

## DE 'MISKENDE' HAVEN

Gloednieuw boek dat samengesteld werd door prof. dr. Georges Allaert. Het boek werd voorgesteld op maandag 3 juni 2013 in het restaurant Royal Yacht Club Oostende(RYCO) met toespraak door de auteur. In september 2013 gaat Georges Allaert met emeritaat aan de universiteit Gent.

Als geboren en getogen Oostendenaar heeft hij zich binnen zijn discipline van de ruimtelijke planning en ruimtelijke economische ontwikkeling steeds bekommerd om de rol van de haven in zijn thuisstad.

Wanneer men het heeft over havens in Vlaanderen dan vallen meestal de namen van Antwerpen, Gent en Zeebrugge. De rol van Oostende als havenstad is inderdaad op de achtergrond geraakt. Georges Allaert ziet het met lede ogen gebeuren. Vanuit zijn rol als academicus belicht hij in dit boek de maatschappelijke, ruimtelijke en economische dynamiek van de Oostendse haven in de voorbije decennia.

Hij schetst de ontwikkeling van de haven in de voorbije eeuwen en komt zo onvermijdelijk ook terecht bij de figuur van koning Leopold II. De ingrepen en de schade ten gevolge van de twee oorlogen blijven evenmin onvermeld. De beschrijving van de meer recente periode is des te interessanter omdat de auteur als wetenschapper in enkele belangrijke advies- en bestuursorganen heeft gezeteld. Op die manier maakte hij enkele belangrijke beslissingen en evoluties uit eerste hand mee.

Het verdwijnen van het ferryverkeer, de komst van een bedrijvenpark, het verdwijnen van allerlei kleinere havenactiviteiten, de dreigende immobiliën markt,.....het is een greep uit de evolutie die hij ziet gebeuren. De Oostendse haven, lange tijd een echte bron van inkomsten, taant weg en wordt miskend ten voordele van de andere Vlaamse havens. Allaert brengt een boodschap van hoop voor de toekomst. Nieuwe evoluties(energie) bieden kansen, grote uitdagingen(klimaat) scheppen mogelijkheden voor Oostende.

Met dit boek zet Georges Allaert een punt achter zijn officiële academische carrière als ruimtelijke en economische planner. De publicatie biedt echter stof tot nadenken. De auteur stelt op het einde de vraag: "**Wordt Oostende ooit weer een havenicoon?**". Dank zij de bijdrage van Firmin De Maître(gewezen persfotograaf bij de Standaard) krijgt de lezer tientallen unieke beelden uit de Oostendse haven en de Oostendse context.

Het boek telt 208 pagina's en kost 22 euro excl. verzendkosten isbn 9789038221540.

**Te bestellen bij Academia Press Eekhout,2 te 9000 Gent**

# *Barre, Oostendse visser en dichter*

## **BARRE**

*In ons tijdschrift nr.79 van 2010 maakten we kennis met de poëzie van de dichtende visser Barre. We weten al dat hij zeeroversbloed door zijn aderen voelde stromen, dat hij hoog opliep met de Rode Vloot, dat hij tot zijn dertien naar school ging en een West-Vlaming was en zelfs Oostendenaar.*

*Het is Raymond Herreman die, als bezieler van de volkskunst, in een klein boekje "Arbeiders dichten" (1937) al die dingen vertelt.*

*Barre had bijvoorbeeld hier zijn vrienden: den blekken, Excelsior en Spiegelberd. Spiegelberd en Barre zijn beiden aan boord geweest van hetzelfde schip. Van 'den blekken' was al sprake in een gedicht waarvan de eerste regel luidt: 'Gij zoudt dan groote laber'*

*Dat Excelsior een goede vriend was van Barre is zeker, want hij schrijft:*

*Ik wou dat ik bij Barre zat,  
Dobberend op het zilte nat...*

*Barre is natuurlijk een prachtige naam. Wie ooit de Noorse trilogie 'Het geslacht Bjørndal' gelezen heeft, kent natuurlijk majoor Barre die zoveel houdt van brandewijn!*

*Moeder en zoon, een dankbaar thema voor de dichter. Een zoon die zee kiest, wegtrekt, het huis verlaat, om welke reden dan ook, zij het nu uit zucht naar avontuur, om te reizen, te vechten of zijn brood te verdienen, er is altijd een moeder die achterblijft. Freddy Quinn die zo veel zeemansliederen zong in de jaren vijftig wist de gevoelige snaar te raken met zijn schlager 'Junge komm bald wieder'. Maar naast het heimwee, het verlangen, de Sehnsucht is er toch nog de alledaagse strijd om brood op de plank, de sociale ellende, de bijzonder zware levensomstandigheden. 'Van een moeder genees je nooit', schreef Hugo Claus: een moeder blijft bezeten van haar bloed. Ze kan niet anders dan haar zoon loslaten, maar blijft hem koesteren, bemoederen, liefhebben, zoals alleen een moeder een kind kan liefhebben. Anders dan een vrouw haar man.*

De Oostendse visser Barre uit de jaren dertig van de vorige eeuw, gaf zichzelf de mooie titel: "Zeeman van de Roode Vloot". Barre was een visser met grote belangstelling voor reizen, wetenschappen en techniek. Als hij zich miskend voelde en gekwetst, dan werd hij kwaad en opstandig en begon te rijmen. Maar het was vooral wanneer anderen onrecht werd aangedaan dat hij in zijn wiek schoot. En was de woeste bui overgewaaid, dan waren ook de woorden weg en zette hij geen pen meer op papier. Toch was hij niet gauw uit zijn lood geslagen en was dan bijzonder strijdvaardig, vaak heel humoristisch ook. Hij springt in de bres voor zijn eigen volk, de Vlaamse vissers, met humor als 't kan, scherp en venijnig als 't moet!

Het gedicht 'Vissers' eindigt dan ook niet vrolijk, maar ronduit wrang.

## **VISSERS**

Ik zie een volk. O neen, een heldenschare,  
 met stoer gelaat en ruwe werkershand,  
 dat rusteloos zwoegt, dat nooit zijn krachten spaarde  
 en armoe lijdt hier aan het vlaamse strand.  
 Het gaat op zee zijn moeilijke leven zoeken,  
 en keert na zware taak nog vrolijk weer.  
 Hun taaien moed beschrijft men niet in boeken  
 en ook de zee niet als een veld van eer.  
 Dat eindloos veld, waar rampen om u zweven,  
 waar heldenmoed en vlijt niet wordt beloond,  
 waar menig man verminkt wordt of gaat sneven,  
 aan hun gedachtenis geen hulde wordt betoond.  
 Waar met een vloek op 't arme slavenleven  
 men ver van huis zinkt in het zilte graf,  
 blijft voor de vrouw het hopeloze streven,  
 wijl men voor 't kroost niets dan een aalmoes gaf.  
 Zij slooft zich af en de armoe wordt verzwegen,  
 voor 't eerst verzacht wanneer een zoon is groot.  
 Dan heeft de zee een zwoeger meer gekregen,  
 wien 't zelfde zwoegen wacht en zelfde dood.

(Barre)

Ontroerend en zeker niet sentimenteel – en wat dan nog – is het gedicht met als titel 'Haar zoon'. Voor de vrouw is haar echtgenoot in wezen een vreemde met wie ze trouwde. Natuurlijk houdt ze van hem, is bekommerd en vol zorg wanneer hij de storm trotseert. Maar wanneer haar zoon op zee is, dan maakt zij zich precies veel meer zorgen, lijkt de angst en onrust veel groter. Haar man, haar vent, haar visser vertelt maar dwaze praat en is een beetje jaloers. Voor de vrouw is de zoon immers haar eigen bloed, maar breng dat maar eens aan het verstand van je echtgenoot!

## HAAR ZOON

Terwijl de storm was aan het razen  
 zat ik heel genoeglijk thuis  
 kringen uit mijn pijp te blazen.  
 't Was gewis op zee niet pluís.  
 Vrouw kwam mijn genot bederven  
 met haar zorgen om haar zoon,  
 "Ach, waar zou mijn jongen zwerven?"  
 zucht zij op bedroefde toon.  
 Wel, voor hem moet gij niet vrezen,  
 hij vaart op een flinke boot.  
 Moest ik in zijn plaats nu wezen,  
 ware uw onrust even groot?  
 "Wat gij vraagt!", zegde mijn Mietje,  
 "gij spreekt zonder denken, Jan.  
 voor wij trouwden was 'k uw liefde,  
 gij van mij een vreemde man;  
 maar mijn zoon is van mijzelfve.  
 Hoe zo'n vent dwaas praten kan."  
 (Barre)



# Pedicurevissen

Een nieuwe rage is ontstaan met van oudsher gekende visjes. Visjes die aan uw handen en voeten sabbelen en uw huid ontdoen van schilfertjes en uw huid weer zo mooi maken als van een klein kind; met andere woorden een ware schoonheidsbehandeling. Er is hyper reclame voor . De boetiekjes ervoor rijzen als paddestoelen uit de grond.



Misschien weet je wel dat poetsvissen gewoon in de natuur voorkomen en heb je wel al in een filmpje gezien dat er met haaien en sommige walvisachtigen kleinere vissen mee zwemmen. Die visjes ontdoen de grotere vis van

huidletsels en parasieten. Poetsvissen komen ook veel voor in koraalgebieden van de warme zeeën waar grotere vissen zich gemakkelijk ook kwetsen.

Waarover we het hier hebben is het visje dat de wetenschappelijke naam draagt van "GARRA RUFA". Deze naam werd bedacht door de wetenschapper Heckel in 1843.

Thans wordt het visje ook wel 'doktervis' genoemd.

De Garra rufa is een straalvinnige die van de familie is van de karperachtigen en heeft dus ook geen tandjes. Dus geen gevaar dat het in je tenen zal bijten.

Oorspronkelijk kwam het visje voor in zoetwaters van Turkije.

Nu worden die visjes massaal gekweekt voor de schoonheidsinstituten en speciale boetiekjes die er een winstgevende zaakje van maken. Bij sommige kwekers van aquariumvissen kan je ze ook aanschaffen voor eigen gebruik. Als je een tuinvijver hebt kan je ze daarin laten zwemmen en wat

is er heerlijker dan in de zomer in je eigen tuin met de voeten in het water te zitten en ze te laten je voetjes een poetsbeurt geven. Je moet dan wel binnen een aquarium hebben om ze te laten overwinteren want *Garra rufa* houdt niet van de kou.

Deze pedicurevisjes worden ook gebruikt voor de behandeling van de huidziekte PSORIASIS. Bij aan psoriasis lijdende patiënten vertoont de huid rode jeukende plekken die meestal schilferachtig zijn. Sommige van die patiënten reizen naar de Dode Zee (hoog zoutgehalte) om er te kuren en te baden want psoriasis kan zich uiten over gans het lichaam. Het is wel een huidziekte die niet besmettelijk is.

In de boetiek zijn de aquariumbakken speciaal ontworpen, halfcilindervormig ongeveer 75 cm hoog met aan de achterkant



► Aquariumbak met pedicurevisjes. Bemerk het zwarte kussen bovenaan om de persoon te laten opzitten. Foto genomen te Benidorm R.C.

een zitbank en de wand is in acryl zodat je de visjes goed ziet zwemmen. Algauw wordt 20 euro gevraagd om gedurende een half uurtje aan je voetjes te laten knabbelen. Er is echter een MAAR.

Wanneer verschillende personen in dezelfde pedicurevissebak hun voeten steken kunnen besmettelijke ziekten (bijvoorbeeld voetschimmels) via het aquariumwater overgedragen worden.

Het Ministerie van Volksgezondheid overweegt dan ook om die lukrake boetiekjes te verbieden.

## Gewone zeehond

De laatste maanden mei en juni 2013 komt een gewone zeehond regelmatig uitrusten in de Saskreek. Hij ligt dan in de yole van Gust Vanbillemont, eigenaar van de yole. Gust gebruikt de yole om zich vanaf de oever naar zijn vaartuigje 'Mallemokke' te begeven.

Mallemokke is het dialectwoord voor Noordse Stormvogel.

Deze gewone zeehond geniet van veel succes bij vissers, voorbijgangers en toeristen.



► Foto en tekst van François Roland, natuurfotograaf.

Ik heb gezien dat die zeehond vroeger al eens opgevangen werd en verbleef in de zeehondencrèche van Pietersburen Texel (NL) want hij heeft een blauw identiteitsplaatje tussen de staartvinnen.

Voorheen was er ook eentje met een groen plaatje BE320, een jong dier dat opgehaald werd op het Klein Strand van Oostende, maanden in Blankenberge (Sealife) verbleef, en dan losgelaten werd in Koksyde samen met vier andere maar toch opnieuw zijn neus liet zien in de Saskreek

## Het fluitschip, een vergeten koopvaarder.

Op Oostende voor Anker 2013 waren er laatmiddeleeuwse schepen zoals, de kogge en de barge te bezichtigen, wel te verstaan replica's. Maar na persoonlijke opzoekingen is nergens in Europa een replica van een fluitschip.

De fluit was een Nederlands koopvaardijchip dat voer begin de jaren 1600.

Het was een driemastschip; kenmerkend was een olopende achtersteven met doorlopend dek tot aan de voorsteven. Er was geen stuurrad voorzien maar wel in de plaats een lange helmstok. Daarom dit doorlopend dek, zodat de helmstok er overheen bewoog. De romp beschreef een bolle vorm met een smal bovendek. Dat gaf een voordelige meting wat betrof het betalen van de tolrechten.

Door die bolle vorm ontbrak de klassieke achterspiegel en in de kapiteins-hut was er uitzicht langs de bakboord- en stuurboordzijde en achteraan. Dit schip werd het meest gebruikt als Indiëvaarder en werd ook 'oostvaarder' genoemd.

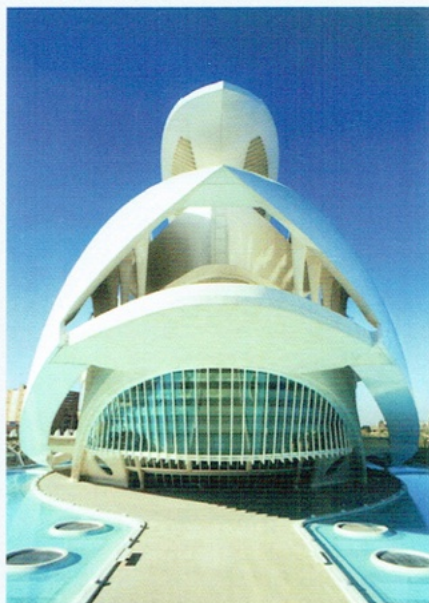
Een fluit mat ongeveer 125 tot 130 voet in lengte, hetzij 40 m.

Het aantal bemanningsleden was tussen de 37 en de 45. De bewapening bestond uit een achttal stukken geschut.

*Fluitschip*

Foto Nationaal Scheepvaartmuseum te Antwerpen

## AQUARIA IN VALENCIA



► Kunstpaleis



► Hemisfèric

Tijdens de maand april 2013 had ik de gelegenheid te Valencia (Spanje) het nieuwe Oceanografische museum te bezoeken. Dit is de grootste aquariuminstelling van heel West-Europa en maakt deel uit van een futuristische architectonische enclave even buiten het stadscentrum van Valencia aan de Camino de las Moreras richting de snelweg van Saler. Het betreft een groot vrijetijdsterrein van circa 350 000 m<sup>2</sup> en is gewijd aan Kunst, Wetenschap en Natuur. Het geheel wordt gevormd door diverse unieke bouwwerken en een ruim opgezette parkenaanleg met veel groen en vijvers. De creatieve geest van dit gebied is de beroemde Valenciaanse architect SANTIAGO CALATRAVA; Hoeveel precies dat allemaal gekost heeft heb ik niet kunnen vernemen maar dat zal wel zo iets van rond een miljard euro zijn waarbij de Europese Unie een grote duit in het zakje deed.



► De Agora

Terloops gezegd, de architect Calatrava is ook de ontwerper voor ons land van het gloednieuwe spoorwegstation te Luik-Guillemins.

Het eerste afgewerkte gebouw in die nieuwe Valenciaanse site was de HEMISFERIC die geopend werd in 1998. Van buitenaf gezien doet het ontwerp denken aan een groot menselijk oog waarvan de oogleden open en dicht kunnen. In het gebouw zijn er drie grote audiovisuele presentaties: het planetarium, het 3D imaxfilmtheater en het Laserium.

Het museum voor de wetenschappen( CIENCIAS) heeft een lengte van 250 meter, een breedte van 110 meter en een hoogte van 33 meter. Het derde gebouw is wat zij noemen de UMBRA-CLE dat eruit ziet als enorme overdekte glazen hal van 275 m lang met wandelpad en waarin diverse soorten palmbomen en



► Umbracle

inheemse planten groeien Het vierde gebouw is het kunstpaleis dat de naam draagt "koningin SOFIA" en hoofdzakelijk gewijd is aan de verspreiding van de podiumkunst.



► *Het Wetenschapsgebouw (Ciencias)*

Het vijfde gebouw is de AGORA een gebouw met multidisciplinaire accommodatie dienstig voor diverse manifestaties zoals optredens, tijdelijke tentoonstellingen en dies meer.



► *Bemerk de structuur van het Cienciasgebouw*





► Toegang tot de Oceanografic

Zo komen we tot het vijfde deel van het gebouwencomplex dat in een reeks van gebouwen dieren van de wereldoceanen herbergt : HET OCEANOGRÀFIC.

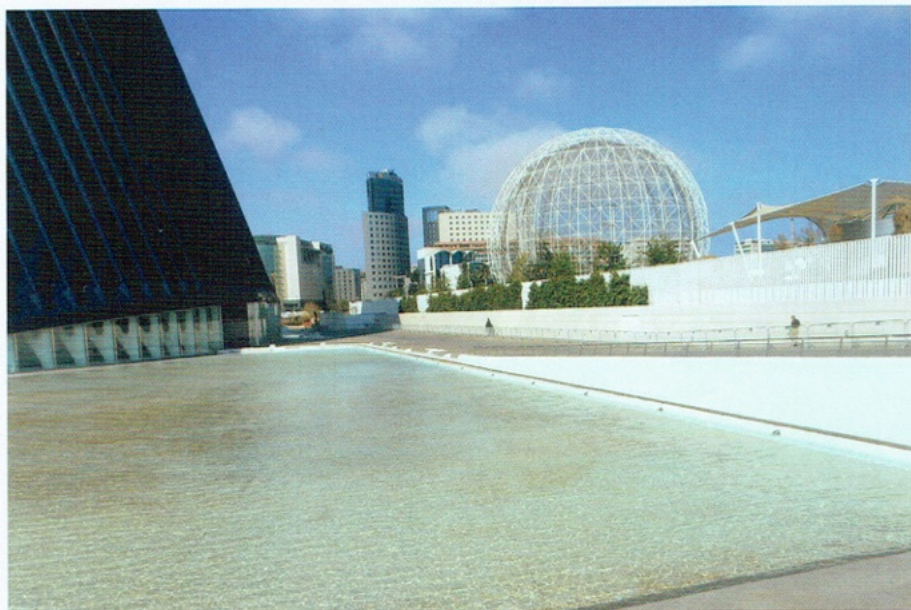
Het heeft een oppervlakte van 110.000 m<sup>2</sup> Zeer opvallend is eerst de reusachtige bolvormige kooi in wit traliewerk waarin je kan wandelen en waadvogels kan bewonderen zoals lepelaars en ibissen in hun nagebootste natuurlijke milieu. In afzonderlijke van elkaar gescheiden aquariumgebouwen krijgt de bezoeker de meest representatieve fauna en flora te zien.



► Gedeeltelijk zicht binnen de Oceanografic met diverse paviljoenen

Het gedeelte dat de Atlantische Oceaan vertegenwoordigt bestaat uit een dubbele toren en een aquarium met een inhoud van meer dan zeven miljoen liter water. Het eiland van de zeeleeuwen van de Californische kusten is in open lucht. De interactieve zaal met opvallend schelpvormig dak is gewijd aan de fauna van de Rode Zee. In het gebouw met de Middellandse Zee als thema laten zeven enorme aquaria de diverse Mediterrane ecosystemen zien. Dicht bij elkaar is het arctisch gebouw met de beluga en de walrus en het antarctisch gebouw met de pinguïns. Haaien uit de oceanen zijn te bewonderen in drie aparte gebouwen.

Het Dolfinarium biedt plaats voor 2500 toeschouwers en heeft een watercapaciteit van 26 miljoen liter. Dagelijks is er show te zien met een apotheose van 12 dolfinen tegelijk. We mogen ook niet de 70 meter lange tunnel vergeten waar je tal van vissoorten boven je hoofd ziet zwemmen. Er zijn zes locaties waar je de inwendige mens kan versterken en om je van het ene naar het andere gebouw te begeven wandel je langs vijvers



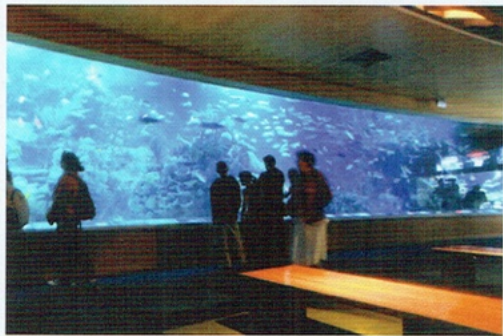
► De vogelkooi



► Lepelaar in de vogelkooi

en waterpartijen. De diensten omvatten het informatiecentrum, de toiletten, de geldautomaten, het rolwagenverhuur voor gehandicapten, de kastenzaal om uw waardevolle bagage in veiligheid te brengen, mogelijkheid voor audiobegeleiding tot een zaaltje toe voor verloren voorwerpen.

En nu wat is de 'douloureuse' voor dat alles? 27,90 euro per volwassen persoon voor de Oceanografic. Er is een reductie voor groepen. Tot slot wie wil alles zien en bezoeken van de futuristische enclave mag een sommetje van wat meer dan 40 euro neertellen aan toegangsgelden en moet er ook een paar dagen voor uittrekken.



► Groot aquarium met Mediterrane fauna

Foto's en tekst Robert Coelus

# AVOND AAN ZEE

Jozef Vandromme

Dit schouwspel valt me mee  
Verrukkelijk dit avondlijk genoeg  
-na het dagdagelijkse zwoegen-  
de stilte van de avond proeven

En in een ver verschiet  
hoor ik telkens weer dit lied:  
de golven, de wind en  
het gekrijs der meeuwen...

Over het verlaten strand  
weerklinkt plots een late schreeuw  
van een kleine jongen  
starend naar de oneindige zee.

Overgenomen met toelating van de auteur uit de dichtbundel "Van mensen en seizoenen" Dit werk verscheen in 2002 ter gelegenheid van de zestigste verjaardag van Jozef Vandromme die volksdichter is.

# Noordzeesafari

Na een jaartje niet op de Noordzee te zijn geweest, heeft ons team er weer zin in. Het was wel druk met de expedities naar de noordpool en zuidpool om walvisachtigen, vogels en ijsberen in kaart te brengen. De kennis die wij daar hebben opgedaan zullen hun nut wel bewijzen gedurende de volgende Noordzeesafari's.

Op **20 oktober 2013** gaan we terug onder begeleiding van het North sea pelagic team op zoek naar vogels en ander moois op de Noordzee.

We vertrekken met de "Albatros" om 7.45u vanaf de Hendrik Baelskaai te Oostende en meren daar ook aan omstreeks 17u. Dit is dus de enige trip van 2013.

De kostprijs om op deze dag een Noordzeesafari te beleven bedraagt 55€. Ons team zal ook voor iedereen een warm drankje en een versnapering voorzien.

## Hoe schrijf je je in voor deze safari?

Het volstaat een mail te sturen naar [northseapelagics@gmail.com](mailto:northseapelagics@gmail.com) met de namen, geboortedatum en geboorteplaats van de deelnemers.

Daarna krijgt u bevestiging van uw inschrijving en hoe u het bedrag kan overschrijven.

De safari gaat niet door vanaf windkracht 4 en dat voor ieders comfort!

In dit geval wordt de safari verplaatst naar een andere datum.

Voor meer praktische info, kunt u terecht op [www.northseapelagics.be](http://www.northseapelagics.be)

Jeremy Demey

Voorzitter

North sea pelagics vzw

# Zeiler August Versluys

*In ons vorig tijdschrift nr. 92 kon je het avontuurlijk levensverhaal lezen van August Versluys. Was de solozeiler Staf Versluys van Bredene, wiens naam werd gegeven aan de Bredense cultuurtempel een illustere telg uit de Bredense ondernemersfamilie Versluys dan is August er niet minder om. In het tweede deeltje hier enkele frappante anekdotes uit zijn zeilersleven. Van zijn zee-ervaringen is er ook te lezen in vroegere tijdschriften van de North Sea Yachtclub Oostende want August zeilde niet alleen graag maar ook schrijven van artikels was hem niet vreemd, vooral wat hij zelf met zijn maten op zee beleefd had. Tevens hield hij ook een logboek bij waarvan nog een en ander te vinden is in het familie-archief.*



## ● Fragment uit zijn reisverslag “Met de Tamaris van Toulon naar Oostende”

Het was juli 1970 en we waren (schipper Gust en zijn drie kompanen) te Gibraltar. Op de kade stond er een lifster ons afscheid gade te slaan. Ze naderde en we konden merken dat ze een rugzak droeg in een soort ijzeren raam, dit ten einde de rugzak gemakkelijker te dragen. Ze was mooi bruin gebrand en

absoluut niet mis. Maar droeg een afschuwelijke bril op haar neus. Ze vroeg ons in het Engels naar waar we vertrokken. We antwoordden haar: LISBON. Ook deze stad was haar doel en ze vroeg of er eventueel plaats voor haar aan boord was. Ze was studente aan de universiteit van Toronto(Canada) en bestudeerde de apen. Voor deze reden was ze naar Gibraltar gekomen.(Op Gibraltar is er een apenkolonie). Nu wilde ze naar de Zoo van Lisbon ten einde haar studies over deze beesten voort te zetten. We vroegen haar of ze kon eten koken en kuisen. Ze antwoordde ons dat ze het graag zou doen voor ons, hetgeen ze dan ook gedaan heeft. Aan boord kreeg ze de plaats van Charles en op die manier was de zaak opgelost ( Kompaan Charles zag het niet meer zitten; hij voelde zich misselijk en was in Gibraltar aan wal gegaan om met een vliegtuig terug te keren). We waren allemaal galant voor haar en ze zal waarschijnlijk haar hele leven lang een goede herinnering aan ons hebben alsmede aan de prachtige tocht van Gibraltar tot Lisbon welke twee dagen duurde.

● **Fragmenten uit het artikel DE STOET  
geschreven door Gust in het tijdschrift juli 1971 van NSYO.**

Op een zondag besloten Charles, Willy en ik van Oostende naar Blankenberge te zeilen Er was daar een stoet (mogelijk de jaarlijkse Blankenbergse bloemenstoet) die we wilden zien.Het was mooi weer in de voormiddag. Alles was prima: gaan eten,de stoet gaan zien, pintjes drinken en nadien terug met de boot.

Toen we aan de haven kwamen was het weer absoluut niet meer goed. De wind was uitgeschoten uit het noorden en onweerswolken bedreigden ons. Willy wou niet meer terug en ik wilde mijn boot niet in de steek laten, hetgeen dan ook een discussie teweeg bracht. Na veel woorden de nek gebroken te hebben besloot Willy terug te keren met de tram. Charles echter bleef bij mij. Eindelijk raakten we buiten de haven. Hoe...weet ik zelf niet meer. Alles was water en wind. Eens buiten dacht ik, we hebben het hem gelapt. Nu gaan we lekker naar Oostende door middel van een goede bries langs onze zijde. De stroom met ons mee en een hoge golfslag. Het moest iets heerlijk zijn. Maar zo mooi werd het ook weer niet.

De wind wakkerde nog wat aan. De golven namen ons mee. We planeerden. De snelheid nam toe.Heerlijk!! Tot voor Bredene. Daar had een grote golf ons te pakken. Deze nam ons mee. Ik kreeg een raar gevoel in mijn maag. Ik voelde dat het roer geen weerstand meer bood en wist dat we stuurloos aan dit geweld overgeleverd waren. De boot begon te draaien, legde zich in gelijke lijn met de golf en op dat ogenblik sloeg hij om en wij erbij.

Daar lagen we nu, plat op het water. Mast, zeilen, alles erin. De boot liep snel vol maar ik wist en Charles niet, dat de boot luchtanks vooraan en achteraan had hetgeen hem drijvend kon houden wanneer de boot ongeveer vol begon te worden.. De mast kwam langzamerhand uit het water. Ik trok uit alle macht aan het roer ten einde de boot met de neus in de wind te krijgen. Ik zag Charles in de zij liggen, half onder water, half boven water. Ik voelde onze bootemmer tegen mijn voeten en riep Charles toe dat hij die moest nemen en water uitscheppen. Ik kreeg bijna de boot in goede positie. Maar toen ik nog eens keek naar mijn lotgenoot zag ik hem bidden. Hij had zijn handen samengevouwen en prevelde een gebed. Dat maakte me razend. Ik nam het stuur in mijn ene hand, zocht met de andere naar de emmer gooide die uit over boord en sloeg de emmer op zijn hoofd en burrelde; ' Niet bidden, Godver.... Scheppen!! Scheppen, Godver.... '

Na de slag op het hoofd en mijn woest gebrul was hij tot zichzelf gekomen. Hij ging aan het scheppen voor zijn leven. Zo had ik nog nooit een man zien werken. Hij hield het vol tot ik de boot onder controle had. Ik voer langzaam naar de haven toe, hetgeen goed lukte.

Toen we in de havengeul voorbij het seinhuis waren vroeg ik Charles waarom hij zat te bidden in plaats van te kijken hoe hij kon helpen. Hierop antwoordde hij heel eenvoudig dat zijn moeder en tevens zijn ganse familie hem voorspeld hadden dat hij met dat zeilgedoe zou verdrinken en op dit ogenblik dacht hij dat zij gelijk zouden hebben.

Na deze woorden strekte hij zijn hand naar mij. Ik nam hem hartelijk aan.

" Twee personen zoals ik zouden nu verdronken zijn. Dank u. Dank u, Gusten!" zei Charles.

Nadien zijn we steeds goeie vrienden gebleven.

P.S. Zeiler August Versluys werd geboren op 21 december 1904 te Bredene en overleed op 25 maart 1985 te Oostende. Zijn levensverhaal staat te lezen in tijdschrift 92.



## Maritiem Erfgoed

# DE STORY VAN DE CHARLESVILLE

De Charlesville was de laatste Congoboot die van 1951 tot 1967 werd ingezet op de lijndienst tussen Antwerpen en Matadi. In 1967 verkocht de Belgische rederij CMB het schip aan de Oost-Duitse staatsrederij Deutfracht/Seereederei (DSR) kreeg de naam van 'Georg Büchner, een Duits schrijver, en werd als vrachtschip ingezet met bestemmingen Cuba en Mexico. Sedert 1977 was het schip permanent afgemeerd in de haven van Rostock( Duitsland).

Het werd van dan af gebruikt als opleidingsinstituut, als tentoonstellingsruimte, als hotel en jeugdherberg. Na de Duitse hereniging in 1991 werd het schip voor een symbolische prijs overgedragen aan de stad Rostock om het voor de sloop te behoeden.



► De Charlesville te Rostock

De kosten voor onderhoud en herstel begonnen hoog op te lopen en in december 2012 werd bekend gemaakt dat het schip zou verkocht worden aan een sloperij in Klapeida, haven van Litouwen.

Begin januari 2013 bracht een delegatie van Antwerpen een bezoek aan het schip en tal van acties werden ondernomen door 'Maritiem Erfgoed Vlaanderen' om het schip te redden van de schroot. Begin mei kwam men niet tot een vergelijk. De Duitse autoriteiten besloten de Charlesville te veroordelen tot de schroothoop. Tijdens het verslepen naar Klapeida op 31 mei 2013 omstreeks 18 uur zinkte de Charlesville in Poolse Territoriale

wateren van de Baltische Zee en ligt nu op 35 meter diepte in positie 54°55.8 N en 18°31.3 E.

Oorzaak van het zinken zou kunnen zijn de niet-originele patrijspoorten dicht bij de waterlijn water hebben door gelaten waardoor het schip slagzij kreeg en kapseisde. Onderhandelingen zijn aan de gang wat er nu verder met het wrak moet of kan gebeuren.

### **IETS OVER DE VILLEBOTEN**

De rederij 'Compagnie Maritime Belge' of kortweg CMB verzekerde na de tweede wereldoorlog een regelmatige lijndienst van Antwerpen naar Belgisch Congo naar de haven van Matadi stroomopwaarts op de Congostroom. Daarvoor hadden ze een villebootvloot.

Deze schepen waren uitgerust om passagiers en ook vracht te vervoeren van en naar de kolonie. CMB had in die tijd vijf zusterschepen: De Leopoldville, de Albertville, de Elisabethville, de Boudouinville en de laatste van die reeks zustersschepen was de Charlesville die te Hoboken was gebouwd in 1951. Aan boord van de Charlesville was plaats voor een dikke tweehonderd volwassenen en een dertigtal kinderen. Deze boten werden gretig gebruikt door de kolonials die met hun familie en hebben en houden naar Congo vertrokken of ook terugkeerden naar het vaderland. Telkens ook waren er missionarissen en kloosterzusters aan boord die naar de missies trokken tot diep in het Congolese hinterland om er de zwartjes te bekeren en de beschaving te brengen. Er zijn heel wat villeboten geweest al van in 1900 die deels als vrachtschip en deels als passagiersschip waren uitgerust.

Eigenlijk is de Fabiolaville de laatste villeboot die in 1972 te Hoboken werd gebouwd en waarvan koningin Fabiola de meter is. Deze mixt-cargo werd in 1989 verkocht aan de Chinese Volksrepubliek en voer dan tussen Shanghai en Hong-kong en werd een paar jaar terug geschraapt als roestbak.



**WATERERFGOED**  
**VLAANDEREN**  
*een zee van tradities*

PERSMEDEDELING

31 mei 2013

Wordt Charlesville-wrak een  
 museumattractie van wereldformaat ?

### De oorzaken van het zinken van de Charlesville op 30 mei 2013

Tijdens het transport van het Duitse Rostock naar het Litouwse Klaipeda is de laatste Kongoboot Charlesville (laatstelijk Georg Büchner genaamd) **gezonken in de Poolse territoriale wateren**. We volgden de gebeurtenissen gisteravond met ongeloof op vanop een Europees havencongres in Bulgarije. We geven hier exclusief het **bericht van Lloyd's** dat we deze ochtend ontvingen uit maritieme kringen:

#### **Urgent Transmission from Lloyd's MIU Casualty Reporting Service**

GEORG BUCHNER (Germany) AJAKS (Poland)  
 Kiel, May 31 -- Tug *Ajaks* (335 gt, built 1974) was towing decommissioned general cargo *Georg Buchner* (11060 gt, built 1951) to breakers at Klaipeda with a towing speed of 4.5 knots when it suddenly changed course to a southerly direction with a speed of 9.9 knots on May 30 and began "moving in circles." While the course towards Klaipeda was about 70 deg, the new course was 130 deg. The tug did not send an AIS signal. At 0150, May 31, the *Ajaks* entered the port of Gdynia. The *Georg Buchner* had sunk off Rozewie, off the Polish coast, in position lat 54 55.8N, long 18 31.3E, around 1800 hrs. There is speculation that the ageing hull of the *Georg Buchner* may not have been able to withstand the forces of the sea any longer.

De **oorzaken** van het vergaan van de Charlesville zijn momenteel onbekend. Een mogelijke oorzaak is de aanwezigheid van **niet-originele patrijspoorten dicht bij de waterlijn**. Deze patrijspoorten werden in Duitsland in de romp aangebracht om lichtinval te creëren in de ruimten die werden gebruikt voor opleidingen aan boord van het stationaire schip. Mogelijk is via deze patrijspoorten zeewater binnen gedrongen, waardoor het schip slagzij is beginnen maken en is gekapseisd en gezonken.

Tijdens onze missie met een tienkoppig team naar Duitsland op 19, 20 en 21 april 2013 bespraken we de staat van het schip met de firma Baltic Taucher uit Rostock. Deze firma had in januari werken aan het schip uitgevoerd, met het oog op de toen reeds geplande afvaart naar Klaipeda, die door onze interventie bij de Duitse

**Wij onderzoeken ook de mogelijkheid om het schip te bergen en naar België te brengen.** Het onwaarschijnlijke avontuur van de Charlesville maakt echter een **onweerstaanbare museale exploitatie** mogelijk, met een intensiteit en dramatiek vergelijkbaar met die van het **Vasa-museum te Stockholm, één van de grootste en meest succesrijke maritiem-toeristische attracties van de hele wereld.**



Koning Albert II bezocht ook "Oostende voor Anker". Hij ontmoette er mevrouw Hilda Seys, voorzitter van de "Albertisten" vereniging in Oostende van het Koninklijk Verbond der Veteranen en Sympathisanten van Z.M. Koning Albert I. Hilda is ook bestuurslid V.N.A.O.

## Lijst steunende leden 2013

<i>A, Argenta</i>	<i>De Mey Jef</i>
<i>Aercke Bianca</i>	<i>De Vriendt Wouter</i>
<i>Alleman Fernand</i>	<i>Deblauwe Arne</i>
<i>Ampe - Vandaele</i>	<i>Declerck Francine</i>
<i>Andriesen Karel</i>	<i>Dekindt F.</i>
<i>Bienfet Ronald</i>	<i>Delbol Raymonda</i>
<i>Billiouw Hendrik</i>	<i>Demeere Henri</i>
<i>Billiouw Lieve</i>	<i>Depoorter Leo</i>
<i>Blonrock Christel</i>	<i>Derdeyn Fernandus</i>
<i>Blonrock Viviane</i>	<i>Derycke Daniël</i>
<i>Bogaert Marie Rose</i>	<i>Devos Jacqueline</i>
<i>Borny Rolande</i>	<i>Dewaele Marcel</i>
<i>Bossaert - Garsbeke</i>	<i>D'Hoogbe Willy</i>
<i>Caestecker Hubert</i>	<i>Dierckens Bernard</i>
<i>Callewaert - Seys Hilda</i>	<i>Dirickx Kamiel</i>
<i>Carly Ronald</i>	<i>Dufait Roland</i>
<i>Carton Celina</i>	<i>Dumolin M-R</i>
<i>Catteceur Kris</i>	<i>Durlinger Jozef</i>
<i>Cattoor Johan</i>	<i>Dutreeuw Rita</i>
<i>Claessens - Versluys Herman</i>	<i>Eerebout Edgard</i>
<i>Claeys Niki</i>	<i>Francois Glibert</i>
<i>Cleremans André</i>	<i>Gervais Brigitte</i>
<i>Coelus Koenraad</i>	<i>Gbevaert Christianne.</i>
<i>Coelus Lieven</i>	<i>Goderis Roger</i>
<i>Coelus Robert</i>	<i>Goemaere Elisabeth</i>
<i>Coelus Stijn</i>	<i>Hardy-Schalandrijn</i>
<i>Colman Monique</i>	<i>Heirwegh Eddy-Bastini</i>
<i>Constandt Georges</i>	<i>Helsen Ludo</i>
<i>Cordemans Louis</i>	<i>Helsen Yolanda</i>
<i>Cordier Maria</i>	<i>Helsen-Vercammen</i>
<i>Corveleyn Johan</i>	<i>Herman Gilbert</i>
<i>Dasseville Daniël-Claeys</i>	<i>Hillewaere Antoon</i>
<i>de Bruin H.</i>	<i>Hubert Georges</i>
<i>De Donder Fernand -Goethals Rika</i>	<i>Hubrechtsen-Cattoor</i>
<i>De Loddere Thibault</i>	<i>Jacobsen Jean</i>

<i>Jansoone R.J.A.</i>	<i>Plaetevoet Raymond</i>
<i>Janssen Colin</i>	<i>Pottier Patrick-Herkens Annmarie</i>
<i>Jooris Roger</i>	<i>Prinzie Valere</i>
<i>Jooris Willy</i>	<i>Rederij Versluys W,</i>
<i>Kerger Stefaan</i>	<i>Rederscentrale</i>
<i>Lachat Freddy-Bouchaert N,</i>	<i>Remaut Germain</i>
<i>Langenakens-Geryl</i>	<i>Remaut Jeannette</i>
<i>Lanoye Monique</i>	<i>Sanders Laura</i>
<i>Lanssens René</i>	<i>Serie Edmond</i>
<i>Lason Maurice</i>	<i>Severijns Natalis</i>
<i>Lauwereins Roger</i>	<i>Severy Ronny</i>
<i>Leemans Herman</i>	<i>S'Jongers Jean-Pierre</i>
<i>Leerman Victor</i>	<i>Sleuyter-Smessaert</i>
<i>Lievens William</i>	<i>Smeyers Victor</i>
<i>Lischetzki Pierre</i>	<i>Soetaert - Versluys</i>
<i>Lodewyckx Herman</i>	<i>Ulin Georges</i>
<i>Lombard Jacques</i>	<i>Van Acker André</i>
<i>Luca Del Monte-Vandenberghe Luc</i>	<i>Van Broekhoven Marc</i>
<i>Maes - Vantournhout</i>	<i>Van Coillie Georges</i>
<i>Mabieu Marie Christine</i>	<i>Van De Wynckel Th,-De Clerck</i>
<i>Malfait Pierre</i>	<i>Van Den Heuvel Herman</i>
<i>Mees Pierre</i>	<i>Van Der Cruyssen Gabriel</i>
<i>Mille Henri</i>	<i>Van Duyvenboden Stubbe</i>
<i>Moerman Johan</i>	<i>Van Elslande Manfred</i>
<i>Moeyaert Daniël</i>	<i>Van Hove Yasmina</i>
<i>Mostrey Elisabeth</i>	<i>Van Iseghem G.</i>
<i>Moyaert Luc-Belpaeme Christiaene</i>	<i>Van Loo Roland</i>
<i>Mynn Joan,,</i>	<i>Van Vooren Rita</i>
<i>Natural Art</i>	<i>Vanbesien Delphine</i>
<i>Oostende Sailing Vessels - André Nolf</i>	<i>Vandamme Gerard</i>
<i>Panesi Freddy</i>	<i>Vande Castele L.</i>
<i>Peereboom - Feytons</i>	<i>Vandecastele Jean</i>
<i>Philips Freddy</i>	<i>Vandekerckhove Marc</i>
<i>Photo Tropic - Yvan Broux</i>	<i>Vanden Berghe Robert</i>
<i>Pierre Willy</i>	<i>Vandendriesche Gilbert</i>
<i>Pintelon Fernand</i>	<i>Vandendriessche Patrick</i>

Vanbalst Marc  
 Vanbassel Christian  
 Vanboeck Pierre  
 Vanmassenove Roger  
 Vansuyt Ronald  
 Vantorre Amedé  
 Vantorre Roger  
 Vanwalleghem René-Vandewalle  
 Verbeke Frans  
 Verburgh André  
 Verdruyve Oscar  
 Verkempynck Jean-Pierre  
 Vermandel P. Havenkap.-  
 Verminck Danny  
 Verstraete Dirk  
 Vyncke Wilfried  
 Walrave Luc  
 Weerbrouck Daniël River Coll, bvba

Weerbrouck Marischa  
 Willaert Jean-Pierre.  
 Witdoeck Flory  
 Wynsberghe - Barbaix  
 Zeegenootschap Blankenberge

*Deze lijst vermeldt de leden die 12,50 euro en meer als lidgeld betaalden. Hun belangrijke steun verruimt de werking van de vereniging. Een zeer hartelijke dank. De lijst werd voorlopig afgesloten op 20 maart 2013. Er kunnen er nog bijkomen.*

## Aanvoer visvoer en levende vis van 18-03 tot 03-05-2013.

30/3	0.62	visvoer
24/4	0.82	2 zeenaalden
25/4	0.82	1 zeenaald
1/5	0.82	3 zeenaalden, 2 zeedonderpadden
2/5	0.82	2 zeedonderpadden
10/5	0.82	3 zeenaalden
17/5	0.62	visvoer
29/5	0.29	1 tong, 1 hondshaai, 2 zeekat, 1 kleine hondshaai, 2 rode poon, 1 schol, 1 grondel, 6 pieterman, 1 zwemkrab, 1 schar, 1 dwerginktvis

**WE DANKEN HIERBIJ VAN HARTE EN OPRECHT ALLE REDERS,  
 SCHIPPERS, BEMANNINGEN EN PARTICULIEREN VOOR HUN  
 ONBAATZUCHTIGE INZET VOOR HET NOORDZEE-AQUARIUM**

## ONS GAZETJE

1. Van 23 tot 26 mei 2013 was er een infostand van onze vereniging op het evenement "Oostende voor Anker". Bij het publiek ging de meeste aandacht naar de grote posters met Noordzeevissen. Op die grote en kleinere posters staan de vissenamen in de drie landstalen.  
Sommige toeristen stellen gerichte vragen zoals: Welk verschil is er tussen een tarbot en een griet? Hoe ziet een pangasius vis eruit? Waarom de naam "zonnevis" en in het Frans "Saint-Pierre"? Kan een hondshaai bijten? Ik zie hier "Engelse poon", is er ook een Franse poon? Enz... Veel aandacht was er ook bij de poster over de soorten schelpdieren en welke ervan men kan opeten.
2. **BONJOUR OSTENDE**  
Een werkelijk internationaal aantrekkingspool voor diverse kunstenaars grijpt plaats in de Venetiaanse Gaanderijen. Terugkerend in het verleden maken wij er kennis met diverse marineschilderijen. Internationale schilders tonen er hun aantrekking door de Zee, hier ook de havenstad Oostende. We bewonderen er nationaal James Ensor, Leon Spilliaert, Constant Permeke, Alfred Finch, Jean Brusselmans, Roger Raveel met daarnaast internationaal Felix Nusbaum, Erich Heckel... en hedendaags Guillaume Bijl... We genieten er tevens van het filmwerk van Henri Storck. Opening van 15 juni tot en met 15 september, dagelijks van 14.00 tot 18.00 uur en zondag tevens van 10.00 tot 12.00 u. Toegang 4 euro. Er is tevens een combiticket 10 euro, geldig voor Bonjour Ostende + MuZee + Ensorhuis. Allen zeevaardig daar naartoe! (Freddy Dufait)
3. Tijdens Oostende voor Anker was bij beslissing van het stadsbestuur het Noordzeeaquarium gratis te bezoeken. Het stroomde er van het volk en men raakte er de tel kwijt. Het zullen er meer dan 3000 geweest zijn.
4. De Aquarium-, terrarium- en vijverbeurs van de kust is op zondag 25 augustus van 10 tot 16 u. in het Dienstencentrum De Schelpe Elisabethlaan, Schelpenstraat 20 te Oostende.  
Het is een organisatie van Oostende Platy vzw gratis toegang. Allen daarheen.
5. Voor de geplande groepsreis naar de suikerfabriek te Tienen en de brouwerij Hoegaarden was er te weinig belangstelling ( maar 14) en moest de dagtrip noodgedwongen afgeschaft worden?
6. Aan leden die voor 1 juli 2013 nog geen lidgeld betaalden werd het tijdschrift nr 93 of het derde van dit jaar niet meer gezonden.
7. In volgend tijdschrift iets over de vernieuwingen in het bestuur.